

EBRIS

We know
books

Lupta pentru credință

Sfântul Nicolae Velimirovici

Sfântul Iustin Popovici

EDITURA EGUMENITA

Cuprins

CUVÂNT ÎNAINTE.....	5
LUPTA PENTRU CREDINȚĂ	
I. FRATE SÂRB!.....	9
II. VÂNTURI RELE TE-AU LOVIT.....	11
III. CREDINȚA ESTE PĂZITOAREA TA.....	14
IV. PĂZEȘTE-ȚI CREDINȚA.....	17
V. LUPTA ÎNTR-UN CUGET.....	20
VI. ZIDUL DE APĂRARE AL CREȘTINĂȚĂȚII.....	22
VII. URĂ ȘI IUBIRE.....	25
ÎNȚELEAPTA STAREȚĂ DE LA LIUBOSTINIA	
I. SFÂNTA ÎMPĂRTĂȘANIE.....	27
II. IISUS HRISTOS - BIRUITORUL.....	42
III. CANDELELE.....	55
Vedenia surorii Magdalena.....	60
Mântuirea sufletului.....	69
Rugăciune pentru copii.....	72
Rugăciune către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu la vreme de întristare.....	74
CUMȘI DE CESĂ CITIM SFÂNTA SCRIPTURĂ.....	77
Cuvânt la sfințirea unei biserici.....	89
Dumnezeu - Omul temelia adevărului în ortodoxie.....	98
Dumnezeu desăvârșit și Om desăvârșit Hristos s-a născut!	105
Vrednicia cea mai înaltă și dreptarul cel desăvârșit.....	108
O căprioară în paradisul pierdut.....	147

LUPTA PENTRU CREDINȚĂ

Sfântul Nicolae Velimirovici

I

FRATE SÂRB!

Vin la tine cu o întrebare. Nu-ți opri boii în loc și nu lăsa jos coarnele plugului. Îmi poți răspunde chiar și în vreme ce ari.

Nu te întreb pe unde s-o iau, ca să-ți ridici mâna de pe plug și să-mi arăți drumul. Nu-ți cer apă, ca să te oprești din arat și să mă duci la un izvor.

Iată, ari cât este ziua de lungă și tot cât este ziua de lungă gândești, iar gândurile tale stau zăvorâte înlăuntrul tău. Eu voiesc să te întreb despre ceva ce se află înlăuntrul tău, îți cer să-mi răspunzi în vreme ce-ți mânuiești plugul și pășești încetișor de-a lungul brazdei, în urma boilor.

Au, oare, mai arde în sufletul tău candela credinței? Oare mai ai în candelă untdelemn îndeajuns, ca să-ți lumineze sufletul? Frate sârb, au oare mai arde întru tine candela credinței?

Iată întrebarea mea, iată ce voiam să te întreb, nu în numele meu, ci în numele părinților tăi care te-au botezat întru credința lui Hristos și te-au împărtășit cu sângele lui Hristos.

Și te mai întreb încă în numele bunilor și străbunilor tăi, care au turnat untdelemn din prisosul candelii lor luminate, aprinzând și în sufletul tău candela credinței.

Te întreb în numele strămoșilor tăi celor de demult, care în cele cinci veacuri de robie turcească niciodată nu au lăsat să se stingă întru ei candela credinței. Iar atunci când făclia Statul Sârbesc s-a stins vreme de jumătate de mileniu dimpreună cu libertatea lor, singura pe care au păzit-o nestinsă a fost candela credinței din sufletele lor.

Te întreb în numele strămoșilor tăi care, pentru credința lor, au primit moarte de bunăvoie, fiind trași în țeapă și spânzurați, ca niște supuși nevolnici aflați în neagră robie.

Te mai întreb încă și în numele strămoșilor tăi celor și mai de demult, care au luptat la Kosovo împreună cu dreptul Cneaz Lazăr și și-au pus viața pentru cinstita Cruce.

Te mai întreb încă și în numele slăviților și blagosloviților domni, evlavioșilor împărați și binecredincioaselor împărătese, care au împodobit tot pământul vostru cu slăvite lăcașe, dalbe biserici și mănăstiri, din care tot norodul sârbesc de după ei și-au adăpat cu untdelemn candelile lor, aprinzând flacăra pâlpâitoare a sfintei credințe.

Și te întreb în numele Sfinților Patriarhi Sârbi, în numele cuvioșilor preoți și monahi care, asemenea unor adevărate făclii ale Duhului, au vegheat de-a lungul veacurilor de lupte, de dureri, de încercări și

întuneric, ca nu cumva să se stingă în sufletele sârbilor văpaia cea sfântă a credinței.

Iar la urmă te întreb în numele Preasfântului și Duhovnicescului tău Părinte, al puternicului și blândului Sava, bărbat neînfricat și fierbinte mijlocitor, care se roagă cu lacrimi înaintea cerurilor ca flacăra cea sfântă a credinței să ardă până la sfârșitul veacurilor în norodul sârbesc.

Te întreb în numele acestei nenumărate și cinstite oștiri a slăviților tăi strămoși, al căror sânge, al căror duh și credință te-ai făcut moștean legiuuit, în numele lor te întreb, iar nu în numele meu, cinstite frate sârb: au, oare, mai arde în sufletul tău candela credinței?

II

VÂNTURI RELE TE-AU LOVIT

Frate sârb, vânturi rele te-au lovit din toate părțile. Au, oare, le simți? Au, oare, le vezi? Au, oare, le auzi?

Ele voiesc să stingă candela din sufletul tău.

Ele voiesc să rupă legătura dintre tine și părinții tăi, dintre tine și strămoșii tăi, dintre tine și *slava*¹ ta

¹ Cuvânt sârbesc care se tălmăcește prin cuvântul „slavă”. În tradiția religioasă sârbă, denumește slujba săvârșită cu pâine (numită „colaci”) și vin, spre cinstirea sfântului ocrotitor al creștinului, în ziua prăznuirii sale.

cea vestită.

Ele voiesc să sfâșie țesătura din care este urzită și plămădită viața ta.

Ele voiesc să te despartă de izvorul sfințeniei și de puterea ce s-a pogorât din ceruri în sufletul tău și te-a suit la ceruri.

Ele voiesc să te arunce întru adâncul întunericului, lipsindu-te de candela și de flacăra cea dumnezeiască pe care ți-o dăruiește Ziditorul în Sfânta Biserică.

Ele voiesc să te jefuiască și să te despoaie, să-ți pustiască sufletul și să-l lase în paragină, să te prefacă într-o văgăună și o umbră deșartă, lipsindu-te și de slava pământească a pământului tău strămoșesc, și de slava cerească.

Din trei părți te lovesc vânturile cele rele: dinspre miazănoapte, dinspre apus și dinspre miazăzi. Îți rămâne numai Răsăritul, de unde vine odihna peste sufletul tău.

De la Răsărit a venit pacea peste sufletul tău. De la Răsărit ți s-a descoperit Hristos. Către Răsărit a întors fața ta Sfântul Sava. Se cuvine, dar, ca și tu, ori de câte ori te afli în primejdie, să te întorci către Răsărit și să cazi înaintea Dumnezeului și Mântuitorului tău.

Te întoarce și acum către Răsărit, căci și acum te primejduiești. Te lovesc vânturile cele rele și rău pătimește sufletul tău. Trei vânturi sunt cele mai cumplite: lipsa credinței (ateismul), rătăcirea de la credință (erezia) și împutinarea credinței (slăbiciunea inimii).

Ateii voiesc să-ți taie rădăcina sufletului. Însă

copacul poate rămâne în viață cu rădăcinile tăiate? Ce este mai delicat decât rădăcina unui copac? Și de îi scuturi frunzele, și de îi tai ramurile, și de îi brăzdezi trunchiul, el va rămâne în viață. Dar dacă îi tai rădăcina, va mai trăi el oare? Au nu i se va usca seva toată? Va mai putea el odrăsli verdeață, muguri sau fructe?

Ereticii voiesc să te silească a primi credința lor cea strâmbă, care le-a strâmbat inimile și sufletele și felul de a fi. Ei voiesc să te vadă și pe tine strâmb, în același chip în care vulpea aceea cu coada tăiată voia să înduplece toate celelalte vulpi să-și taie și ele cozile.

Astfel, unii eretici au lepădat cinstirea Duminicii, prăznuind în schimb Sabatul evreiesc. Alții au lepădat posturile, alții au lepădat cinstirea sfinților, candelile, icoanele și crucea. Alții au lepădat la căsătorie toate legăturile de rudenie cu alți oameni, alții au lepădat Împărtășirea cu Sângele lui Hristos ș.a.m.d.

Credincioșii cei slabi în credință voiesc a fi numiți creștini doar cu numele, însă fără a fi creștini. Ei se înfricoșează de întunericul necredinței, se scârbesc de minciuna rătăcirii, dar nu păzesc credința decât numai cu buzele. Ei sunt vii cu buzele, dar inima lor este moartă.

Ei stau laolaltă cu fiii Ortodoxiei, dar nu păzesc Credința Ortodoxă. Ei se socotesc fii ai Sfântului Sava, dar nu umblă în calea părintelui lor, a Sfântului Sava.

Ei sunt asemenea pomilor fără de roade aflați în mijlocul pomilor celor roditori, purtând același nume cu ei și aflându-se în aceeași livadă cu ei. Ei se aseamănă unei cete istovite și trândave ce de-abia se

tărăște în urma slăvitei și râvnitoarei oști a lui Hristos.

Ateii voiesc să zdrobească în bucăți sufletul tău. În loc de untdelemn, ei voiesc să-ți umple candela cu apă. Credincioșii cei slabi în credință te lasă să-ți păzești slobod candela, în ce chip voiești, dar nu voiesc să o vadă aprinsă.

Acestea sunt cele trei vânturi rele care s-au năpustit în vremurile acestea asupra sufletului tău. Să te blagoslovească Cel Atotputernic, ca să poți fi blagoslovit și puternic. Căci numai cel blagoslovit și puternic se poate izbăvi de aceste trei vânturi rele. Să fii blagoslovit și puternic, o, fratele meu sârb!

III

CREDINȚA ESTE PĂZITOAREA TA

Credința ta te păzește de tot răul, frate sârb.

Ori de câte ori vor veni peste tine necazuri, credința va fi păzitoarea ta.

Dacă lumea aceasta ți se va înfățișa ca o temniță, fără vreo ușă sau vreo poartă de ieșire, credința ta îți va zice: nu te înfricoșa! Făcătorul tău ține toate fapăturile în puterea Sa. El te numește „fiu” și voiește ca și tu să-L numești „Părinte”.

Dacă vecinii te vor lepăda și te vor nesocoti, credința ta te va păzi și îți va zice: „Părintele tău Cel ceresc nu te-a lepădat și nu te-a trecut cu vederea”.

Dacă faci vreun păcat, iar oamenii văd păcatul

tău și te judecă și te leapădă ca pe un zdrențaros ne-trebnic în lumea aceasta, credința ta îți va păzi cinstea și va zice către tine: „Hristos a murit pe cruce pentru păcătoși. El a plătit prețul păcatului tău înaintea lui Dumnezeu și de aceea ești foarte cinstit și de mare preț înaintea Sa”.

Dacă pătimești pagubă și necazuri și nu ai pe nimeni pe care să-ți rezemi capul necăjit, credința te va păzi de toate gândurile deznădejdiei și de toate gri-jile, spunându-ți neconținut că toate câte au alunecat din mâinile tale au ajuns în mâna Părintelui tău, Cel ce stăpânește toate bogățiile și avuțiile și bunătățile a toată zidirea.

Credința te păzește în boală și te păzește de boală, te păzește în nevoi și te păzește de nevoi, te păzește întru întuneric și te păzește de întuneric, te păzește întru deznădejde și te păzește de deznădejde, te păzește în singurătate și te păzește de singurătate, te păzește în moarte și te păzește de moarte. Da, cre-dința ta te păzește și te va păzi chiar și în moarte. Cu adevărat, te păzește de moarte, iar necredincioșii nici nu știu ce pavază tare este credința, **chiar și împotriva morții.**

Credința te va păzi de necredință, **de lepra cea mai cumplită decât orice lepră, de întunericul cel mai adânc decât tot întunericul și mai rece decât orice în-ghet.** O, frate sârb, necredința este o moarte **ce înghite** de vii oameni și noroadă! De o astfel de **moarte ce te** înghite de viu te va apăra și te va păzi **credința.**

Asemenea hoitului ce zace cuprins de stricăciune într-un coșciug de ocară, tot astfel zace și sufletul unui necredincios în trupul încă viu. El este un mormânt spoit și împodobit cu un chip, dar înăuntru se află numai moarte, totul este moarte – fiecare gând, fiecare dorință, fiecare voire, fiecare plan.

Ce te poate păzi de această moarte care te înghite de viu? Ce te poate păzi, frate sârb, de moartea aceasta ce poartă masca vieții?

Doar credința ta în Ziditorul, Dumnezeuul Cel Viu, și în Mântuitorul Hristos. Credința în Hristos – mărturia pe care tu ai auzit-o și ai primit-o. Credința în Hristos, cunoștința cea desăvârșită, care ți-a fost dăruită sub smeritul nume de „credință”, măcar deși această credință este mai vrednică de crezare decât orice cunoștință ce vine de la om și prin om, iar nu de la Dumnezeu și prin Dumnezeu.

Această credință a ta sfântă și dătătoare de viață i-a păzit pe strămoșii tăi de deznădejde în lunga lor robie, iar în vremea zorilor i-a păzit de descurajare și șovăială.

Această credință a ta sfântă și dătătoare de viață te păzește de cugete rele, de poftele cele păcătoase și de voile cele pierzătoare.

Această sfântă și de viață făcătoare credință a ta te păzește de necinste, de necuviință, de gânduri necurate, de fapte de ocară, de ucidere, de cruzime și sălbăticie.

Fratele meu sârb, cu greu ai putea spune că ai avut în viață un păzitor mai puternic și mai drag